

Advies nr 03/2014 van 15 januari 2014

Betreft: Voorontwerp van wet houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de federale overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (CO-A-2013-068)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Staatsecretaris voor Ambtenarenzaken ontvangen op 09/12/2013;

Gelet op het verslag van mevrouw Séverine Waterbley;

Brengt op 15 januari 2014 het volgend advies uit:

I. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. In het regeerakkoord van 1 december 2011 is uitdrukkelijk bepaald dat de inspanningen inzake administratieve vereenvoudiging ten behoeve van burgers en bedrijven zullen worden geïntensiveerd en dat de informatisering van de administratieve diensten zal worden geëvalueerd en versterkt¹. Daarnaast bepaalt dit akkoord eveneens dat de administratieve lasten van de bedrijven tegen het einde van de legislatuur met 30% moeten worden verminderd².
2. Een van de meest gehoorde klachten van burgers en ondernemingen inzake administratieve verplichtingen betreft het herhaaldelijk dienen in te vullen of verstrekken van informatie die reeds beschikbaar is bij de overheid.
3. Uit een aantal studies uitgevoerd door het meetbureau van de Dienst Administratieve Vereenvoudiging blijkt immers zeer duidelijk dat het hergebruik van gegevens uit authentieke bronnen tot een belangrijke vermindering kan leiden van de administratieve lasten³.
4. Naast een vermindering van de administratieve lasten heeft de toepassing van het principe van de unieke gegevensinzameling eveneens een positief effect op de werking en de efficiëntie van de betrokken overheidsdiensten.
5. Het voorontwerp van wet dat voor advies voorligt heeft als grondgedachte wat volgt: *"Deze wet heeft tot doel de administratieve verplichtingen van burgers en rechtspersonen te vereenvoudigen door te waarborgen dat gegevens die reeds beschikbaar zijn in een authentieke bron niet opnieuw moeten worden meegedeeld aan een federale overheidsdienst en te komen tot een volledige gelijkstelling tussen elektronische en papieren formulieren"* (artikel 2).
6. Concreet gaat het over de invoering van het principe van de unieke gegevensinzameling (het zogenaamde "only once"principe).
7. Om dit principe in te voeren, stelt het voorontwerp 3 doelen voorop:

¹ Punt 3.2.1., blz. 148

² Punt 2.5.1., blz. 119

³ Meetrapport DAV; "Het Rijksregister als authentieke bron. Behaalde lastendalingen en efficiëntiewinsten", DAV 2013, <http://kanselarij.belgium.be/nl/dav/documenten/>

- alle diensten behorende tot de federale overheid te verplichten het rijksregisternummer of het ondernemingsnummer te gebruiken voor de identificatie van respectievelijk natuurlijke en rechtspersonen;
 - hen te verplichten de gegevens aangeboden door een dienstenintegrator te hergebruiken en hiervoor de vereiste machtigingen aan te vragen;
 - aan de Koning de bevoegdheid te geven de tegenstrijdige regelgeving aan te passen.
8. Ter herinnering, het principe van de unieke gegevensinzameling bestaat reeds in verschillende federale⁴ of gewestelijke wetgevingen⁵.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. Toepassing van de WVP

9. De unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de federale overheid, zullen zeker verwerkingen van persoonsgegevens voortbrengen die binnen het toepassingsgebied vallen van de WVP. Dit betekent dat de verantwoordelijke voor de verwerking het rechtmatigheids-, finaliteits-, en proportionaliteitsbeginsel moet naleven evenals de rechten van de betrokken personen en het beginsel inzake informatiebeveiliging.

B. Doeleinde van de verwerking

10. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2° van de WVP moeten persoonsgegevens worden verwerkt voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en de gegevens mogen uitsluitend verder worden verwerkt op een wijze die verenigbaar is met die doeleinden.
11. Een te vaag of te algemeen omschreven doeleinde staat gelijk aan geen doeleinde. Het doeleinde moet voldoende uitdrukkelijk worden omschreven zodat de betrokken personen begrijpen om welke reden(en) hun persoonsgegevens zullen gebruikt worden. Dit vloeit

⁴ Zie art. 11 van de wet van 15 januari 1999 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, BS. 22 februari 1990; art. 6 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen; BS. 21 april 1984; art. 22 van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen, B.S. 5 februari 2003; art. 23 van de wet van 19 mei 2010 houdende oprichting van een Kruispuntbank van de voertuigen, B.S. 28 juni 2010.

⁵ Zie art. 3 van het Decreet betreffende het bestuurlijke elektronische gegevensverkeer, B.S. 29 oktober 2008; art. 8 van het Samenwerkingsakkoord van 23 mei 2013 tussen het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap over het opstarten van een gemeenschappelijk initiatief om gegevens te delen en over het gemeenschappelijk beheer van dit initiatief, B.S. 23 juli 2013.

voort uit artikel 8.2 van het Europees Verdrag van de rechten van de mens⁶ en uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor Rechten van de Mens⁷ die eveneens bepalen dat de regel die raakt aan de privacy voldoende toegankelijk en voorzienbaar moet zijn.

12. Artikel 2 van het voorontwerp van wet bepaalt de doeleinden van de voorgenomen verwerking van persoonsgegevens. Het gaat over: "*de administratieve verplichtingen van burgers en rechtspersonen te vereenvoudigen door te waarborgen dat gegevens die reeds beschikbaar zijn in een authentieke bron niet opnieuw moeten worden meegedeeld aan een federale overheidsdienst*".

13. Artikel 5, §1 bepaalt dat: "*de in toepassing van de bepalingen inzake de unieke gegevensinzameling⁸ verkregen gegevens mogen door de betrokken instanties slechts gebruikt worden ter uitvoering van hun wettelijke opdrachten. Ze mogen niet aan derden worden meegedeeld*". De tweede paragraaf van ditzelfde artikel bepaalt uitdrukkelijk wie niet als derde wordt beschouwd: "*de personen waarop die informatiegegevens betrekking hebben en hun wettelijke vertegenwoordigers of lasthebbers; - de andere bij de uitvoering van de wettelijke opdracht gemachtigde openbare overheden en instellingen*".

14. Het aldus ingevoerde principe betreft de unieke inzameling (only once) en is zeer nauw verbonden met het principe van de authentieke bron⁹. Deze twee principes bestaan dus uit de unieke inzameling van gegevens bij burgers en ondernemingen om ze vervolgens op te slaan in authentieke bronnen, die de overheid beheert en vervolgens openstelt voor andere overheidsinstellingen. De bedoeling is te vermijden dat een bepaalde overheid een gegeven opvraagt bij een burger/onderneming terwijl deze informatie al werd meegedeeld en gekend is bij een andere overheidsinstelling. Het is dus verplicht om rechtstreeks de authentieke bron te raadplegen. Dit valt evenzeer binnen het kader van de administratieve vereenvoudiging.

⁶ "Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen".

⁷ Uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor Rechten van Mens (arrest Rotaru van 4 mei 2000) vloeit voort dat een wet die de verwerking van persoonsgegevens regelt, voorzienbaar en kwaliteitsvol moet zijn, met name door het volgende vast te leggen:

- Het soort informatie die kan worden bewaard;
- De categorieën personen waarover informatie kan worden verzameld;
- De omstandigheden waaronder de gegevensverwerkingen mogen plaatsvinden;
- De personen die het recht hebben de geregistreerde informatie te raadplegen;
- De uiterste bewaartermijn van de gegevens.

⁸ Deze bepalingen worden welomschreven opgesomd in artikel 3. Het betreft artikel 11 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de artikelen 8, §3 tot 5 van de wet van 15 augustus 2012 houdende de oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator.

⁹ Zie de aanbeveling van de Commissie nr. 09/2012 op 23 mei 2012 met richtlijnen ter zake.

15. Concreet gaat het over de diensten van de "*federale instanties*"¹⁰ die zich rechtstreeks moeten wenden tot de authentieke bronnen, eventueel door tussenkomst van een dienstenintegrator om de gegevens in te zamelen die zij nodig hebben in het kader van hun wettelijke opdrachten en voor zover zij daartoe gemachtigd werden door een bevoegd sectoraal comité of door of krachtens een wet, decreet of ordonnantie.
16. Daarom en om te voldoen aan de informatieplicht als bedoeld in artikel 9 van de WVP, beveelt de Commissie aan dat iedere deelnemende dienst op zijn website of op deze van de integrator van de betrokken dienst, in het kort zijn wettelijke missies en de haar toevertrouwde taken vermeldt. De Commissie of haar sectorale comités maken de machtigingen voor de gegevensuitwisseling openbaar.
17. Gelet op en binnen de grenzen van het voorgaande, is de Commissie van oordeel dat deze doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn als bedoeld in artikel 4, §1, 2° van de WVP.

C. Proportionaliteit van de verwerking

18. Artikel 4, §1, 3° van de WVP bepaalt dat: "*persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt*".
19. Een inmenging in het recht op bescherming van de gegevens van de betrokken personen moet immers proportioneel zijn ten aanzien van het nut en de noodzakelijkheid die de verwerking heeft voor de verantwoordelijke voor de verwerking.

¹⁰ Gedefinieerd in artikel 3 als "alle hierna vermelde diensten:

- a. de rijksbesturen en andere rijksdiensten vermeld in artikel 1,1' van de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken;
- b. de diensten behorende tot het Ministerie van Defensie ;
- c. de diensten vermeld in artikel 2, 2 ° en 3° van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus ;
- d. de rechterlijke orde met Inbegrip van de diensten die ze bijstaan ;
- e. de rechtspersonen van publiek recht vermeld in artikel 1, 3° van de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken ;
- f. de natuurlijke personen of rechtspersonen aan wie bij wet taken van openbare dienst of algemeen belang zijn toevertrouwd en niet vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven."

C.1. aangaande de gegevens uit de authentieke bronnen

20. Een authentieke bron¹¹ is een *“gegevensbank waarin authentieke gegevens gehouden worden”*¹² met dien verstande dat een authentiek gegeven een *“gegeven (is) dat door een instantie ingezameld en beheerd wordt in een gegevensbank en geldt als uniek en oorspronkelijk gegeven over de desbetreffende persoon of rechtsfeit, zodanig dat andere instanties ditzelfde gegeven niet meer hoeven in te zamelen”*¹³.
21. Uit artikel 5 van het voorontwerp van wet, de Memorie van toelichting en het commentaar op de artikelen blijkt dat een “federale instantie”, persoonsgegevens zal ontvangen uit authentieke bronnen, via een eventuele tussenkomst van een dienstenintegrator.
22. Onder deze bepaling mag niets anders worden begrepen dan de huidige geldende, bestaande situatie. Inderdaad, een “federale instantie” kan nu reeds, indien zij de noodzakelijke machtigingen heeft verkregen en de bepalingen naleeft van de WVP en de uitvoeringsbesluiten ervan, van een andere instantie elektronische mededeling verkrijgen van persoonsgegevens.
23. Artikel 5 in het ontwerp preciseert dat de gegevens uitsluitend mogen gebruikt worden voor de uitvoering van de wettelijke opdrachten van de betrokken instanties (rechtmatigheid- en finaliteitsbeginsel van de verwerking) en dat ze niet kunnen worden verstrekt aan niet-gemachtigde derden (finaliteitsbeginsel – verdere verwerking).
24. Aangezien de grondgedachte van het voorontwerp er onder meer in bestaat de diensten van de federale overheid te verplichten de noodzakelijke machtigingen aan te vragen om toegang te mogen hebben tot bepaalde gegevensbanken en sommige authentieke bronnen, eventueel via tussenkomst van een dienstenintegrator, acht de Commissie het relevant dit artikel in die aan te passen.

¹¹ Ter informatie, een lijst van deze authentieke bronnen is terug te vinden op de website van DAV op dit adres: <http://www.simplification.be/nl/boek/de-vereenvoudigingsgids-van-de-dav/de-vereenvoudigingsgids-van-de-dav>

¹² Art. 2, 6° van de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator, op.cit.

¹³ Art. 2, 5° van de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator, op.cit.

C.2. Aangaande het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister, het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en het ondernemingsnummer

25. Artikel 4 van het voorontwerp van wet wil:
1. alle federale instanties verplichten en machtigen om het identificatienummer van het Rijksregister, het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en het ondernemingsnummer te gebruiken in de uitvoering van hun wettelijke opdrachten;
 2. alle natuurlijke- en rechtspersonen verplichten en machtigen om het identificatienummer van het Rijksregister, het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en het ondernemingsnummer te gebruiken om hun wettelijke verplichting te vervullen, namelijk het verstrekken van inlichtingen.
26. De Commissie stelt vast dat er in het voorontwerp van wet niet gesproken wordt over het identificatienummer RSZ.
27. Omdat het gebruik van het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid vrij is (artikel 8, §2 van de wet KBSZ) en het ondernemingsnummer door zijn aard toegankelijk is zonder voorafgaande machtiging (art. 17 van de wet KBO), heeft de Commissie hierover geen enkele opmerking en neemt ze akte van de wil van de wetgever om de federale instanties te verplichten ze te gebruiken voor de uitvoering van hun wettelijke opdrachten.
28. De Commissie noteert eveneens de wil van de wetgever om de federale instanties te machtigen het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken en hen het gebruik ervan op te leggen voor de uitvoering van hun wettelijke opdrachten.
29. De Commissie stelt vast dat hiermee het huidige machtigingssysteem in vraag wordt gesteld dat erin bestaat de federale instanties het identificatienummer van het Rijksregister te laten gebruiken. Het Rijksregisternummer op zich bevat twee persoonsgegevens: het geslacht en de leeftijd. De Commissie beveelt dringend aan dat dit nummer op termijn door een neutraal nummer wordt vervangen waarin geen enkel persoonsgegeven vervat zit. De Commissie is er zich van bewust dat de vervanging van dit nummer door een neutraal nummer een oefening is die tijd vergt en daarom is het geen voorwaarde van dit advies.

30. De Commissie vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat de machtigingsbevoegdheid om de federale instanties om het identificatienummer van het Rijksregister te laten gebruiken niet langer aan het Sectoraal comité van het Rijksregister zou toebehoren¹⁴. Dit Comité is in deze materie gespecialiseerd en is dus het best geplaatst om na een onderzoek te garanderen dat de aan hem voor advies voorgelegde machtigingsaanvragen alle bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens eerbiedigen. Mocht deze bevoegdheid van het Sectoraal comité van het Rijksregister worden afgenomen, kan dit ertoe leiden dat de burger minder garanties heeft over het gebruik van zijn identificatienummer van het Rijksregister.
31. De WVP heeft voorzien in een a priori controlesysteem via de verschillende sectorale comités opgericht binnen de Commissie. Dit systeem heeft als doel om schadelijke acties te voorkomen nog voor ze ontstaan. De Commissie pleit ervoor om dit systeem te behouden. Inderdaad, de opheffing van het a priori controlesysteem door het Sectoraal comité van de het Rijksregister – wat zou voortvloeien uit de toepassing van artikel 4, §1 van het ontwerp – heeft ook als gevolg dat er voor dit Comité ook niet voldoende mogelijkheden zullen zijn om een controle a posteriori uit te voeren naar het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister door de diensten van de “federale overheid”. De Commissie verstrekt overigens haar advies uitgaande van het idee dat het voorontwerp van wet enkel het gebruik van het rijksregisternummer beoogt voor identificatiedoeleinden van natuurlijke personen en dat het nummer in geen geval kan gebruikt worden voor de gegevensuitwisselingen waarvoor een machtiging van het Sectoraal comité van het Rijksregister in ieder geval noodzakelijk blijft.
32. Dit is de reden waarom de Commissie pleit om de bevoegdheid van het Sectoraal comité van het Rijksregister integraal te behouden. Alleen op voorwaarde dat machtiging werd verkregen van dit Comité om het identificatienummer van de natuurlijke personen te gebruiken, zou het voorontwerp er in dat geval erin kunnen voorzien dat ook de federale instellingen verplicht zijn dit nummer te gebruiken. De Commissie zou evenwel kunnen aanvaarden dat de machtiging om het rijksregisternummer te gebruiken in het kader van een gegevensuitwisseling die door een ander Sectoraal comité dan dat van het Rijksregister werd gemachtigd, verleend kan worden door dit eerste Comité om te vermijden dat er zich twee sectorale comités over hetzelfde dossier zouden moeten uitspreken.

¹⁴ De Commissie vestigt de aandacht van de aanvrager van het advies op het feit dat er in de Memorie van toelichting en het commentaar van de artikelen een voortdurende verwarring bestaat over de rol van de Commissie en die van de Sectorale comités.

33. De Commissie is van mening dat het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister op zich als identificatiemiddel geen enkel probleem oproept maar uitsluitend op voorwaarde dat een machtiging werd verkregen van het Sectoraal comité van het Rijksregister (of een ander Sectoraal comité in het hierboven besproken geval) omwille van de controle a priori en a posteriori.
34. Bovendien bepaalt artikel 8, 7 van de richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995, betreffende de bescherming van de natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en het vrije verkeer van die gegevens: *“De Lidstaten stellen de voorwaarden vast waaronder een nationaal identificatienummer of enig ander identificatiemiddel van algemene aard voor verwerkingsdoeleinden mag worden gebruikt”*. Een machtiging om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken zonder enige voorwaarde lijkt het vereiste van dit artikel 8, 7 niet na te leven.
35. De Commissie vestigt de aandacht van de wetgever erop dat het behoud van dit artikel hypothetisch is omdat het voorstel van Verordening van de Europese Commissie van 25 januari 2013 niet langer deze bepaling bevat. Die Verordening kiest er inderdaad voor om, behoudens enkele uitzonderingen, iedere voorafgaande machtiging te verbieden. Zowel de Commissie als de federale en gefedereerde instellingen verzetten zich hier evenwel tegen omdat het bestaande geldende systeem in België met zijn Sectorale comités en het verlenen van voorafgaande machtigingen, een zeer solide bescherming biedt en een doeltreffende en werkzame controle op de eerbiediging van de privacy van de betrokken personen.
36. De Commissie is er zich wel van bewust dat artikel 8, §1, 2de lid van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een register van de natuurlijke personen¹⁵ bepaalt dat de Koning de gevallen kan vaststellen waarvoor een machtiging van het Sectoraal comité van het Rijksregister niet noodzakelijk is. Indien de Koning deze bevoegdheid heeft, mag ook de wetgever a fortiori gelijkaardige gevallen vaststellen¹⁶.
37. In deze gevallen moeten de vereisten uit de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens evenwel ook worden nageleefd en de Commissie pleit ervoor dat het beschermingsniveau voor het identificatienummer van het Rijksregister – die zoals hierboven werd besproken geen neutraal nummer is – behouden blijft. Het bestaande evenwicht tussen de bescherming van het identificatienummer van het Rijksregister en het

¹⁵ Op.cit.

¹⁶ Tot vandaag gebruikte de Koning deze mogelijkheid met grote omzichtigheid. Er mag daarnaast ook niet worden vergeten dat de rechtelijke en reglementaire controle op een besluit energieker en consistenter is dan op een wet, decreet of ordonnantie die enkel kan worden voorgelegd aan het oordeel van de Raad van Staat terwijl een besluit bij de Raad van State kan betwist worden maar ook voor de hoven en rechtbanken en dit aangaande zijn wettelijkheid in zijn geheel.

noodzakelijk gebruik van dit nummer, verleend door het Sectoraal comité van het Rijksregister, moet behouden blijven. In het geval de wens van de wetgever behouden blijft om de federale instellingen toe te staan het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken en hen het gebruik ervan op te leggen in de uitvoering van hun wettelijke opdrachten zonder enige a priori controle, dan pleit de Commissie ervoor dat de wetgever aan het Sectoraal Comité van het Rijksregister uitgebreidere actie- en controlemiddelen a posteriori toekent om dit nieuw teweeggebracht onevenwicht te compenseren en te neutraliseren; het Sectoraal comité zou bijvoorbeeld een kennisgeving - met een garantie op een passend beveiligingsniveau - kunnen ontvangen van het feit dat een dienst van de federale overheid het identificatienummer van het Rijksregister gebruikt voor een welbepaald doeleinde. Het Sectoraal comité van het Rijksregister zou dan a posteriori de gebruiksvoorwaarden van dit nummer kunnen controleren en eventueel ieder gebruik dat niet in overeenstemming is met de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens kunnen bestraffen met een gehele of totale opheffing van de machtiging om dit nummer te gebruiken.

38. De Commissie vestigt ook de aandacht van de aanvrager op het feit dat het gebruik van een identificatienummer door hem alleen, bij een elektronische uitwisseling van persoonsgegevens kan resulteren in een "bad hit". Een klein foutje in het opgegeven nummer kan al leiden tot onjuiste en gegevens en vergissingen. De Commissie is van mening dat er bij de elektronische gegevensuitwisseling nog anderen identificatiegegevens (naam, voornaam, handelsnaam,...) zouden moeten worden verstrekt zodat de ontvanger er zeker kan van zijn dat de identiteit van de persoon van wie de gegevens worden opgevraagd, exact is.
39. Bovendien kan de verplichting die is opgelegd aan de "federale instantie" om het identificatienummer van het Rijksregister, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en van de Ondernemingen, te gebruiken niet voldoen aan de proportionaliteitstest. Er bestaan inderdaad verschillende situaties waarin een dienst van de "federale instanties" terecht gebruik maakt van een ander identificatiemiddel, omdat deze meer geschikt is of minder de privacy van de betrokkenen aantast. Er wordt onder meer gedacht aan de gegevensuitwisselingen tussen ziekenhuizen en het RIZIV, of aan bepaalde gegevensuitwisselingen met het WIV¹⁷. Hier verzoekt de Commissie de adviesaanvrager om zich te laten inspireren op artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid¹⁸ door te voorzien in een doelmatigheidsverplichting in het voorontwerp van wet. Een dienst van de federale

¹⁷ Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid.

¹⁸ Op.cit.

instanties moet de identificatienummers van het Rijksregister, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de Ondernemingen gebruiken voor zover zij die nodig hebben in de uitvoering van hun opdrachten die hen zijn toegekend door of krachtens een wet.

40. De Commissie kan begrijpen dat wanneer twee deelnemende, openbare diensten informatie uitwisselen, het gemakkelijk is om eenzelfde identificatiemiddel te gebruiken. Zij zou inderdaad positiever staan tegenover de verplichting om hetzelfde identificatiemiddel te gebruiken van de gegevensstroom in het geval twee deelnemende overheidsdiensten het recht hebben om informatie tussen hen uit te wisselen.
41. §3 van artikel 4 van het voorontwerp zou overigens opnieuw geformuleerd moeten worden zodanig dat de gebruikte woorden precies overeenkomen met de bestaande wetgeving zodat legistische vergissingen kunnen vermeden worden. Deze zin: *"Alle natuurlijke en rechtspersonen zijn (...) gemachtigd en verplicht gebruik te maken van het identificatienummer van het Rijksregister (...) en het identificatienummer van de Kruispuntbank"* is inderdaad in rechte onjuist. Een natuurlijke- of rechtspersoon moet niet gemachtigd worden om zijn eigen identificatienummer te gebruiken.
42. De Commissie is algemeen gezien van mening dat artikel 4, §3 van het voorontwerp dat van toepassing is, overmatig is, terwijl er slechts één inlichting aan de burger moet worden verstrekt.

D. Rechten van de betrokken personen

43. Artikel 6 van het voorontwerp van wet geeft een recht van toegang aan de Commissie voor de bescherming van der persoonlijke levenssfeer, de magistraten en griffiers die: *"voor de vervulling van hun wettelijke opdrachten, op eenvoudig verzoek onverwijld toegang tot de loggings en registraties van de elektronisch uitgewisselde berichten en krijgen hiervan de afschriften of uittreksels welke zij nodig achten. Deze afschriften of uittreksels kunnen elektronisch aangevraagd en doorgestuurd worden"*.
44. De Commissie neemt akte van de wil om in het voorontwerp van wet een toegangsrecht toe te kennen aan de Commissie, de magistraten en griffiers. De Commissie stelt zich evenwel vragen over de opportuniteit en zelf over de wettelijkheid van dit artikel. De Commissie heeft nu reeds een recht op toegang, op grond van door artikel 32 van de WVP dat bepaalt: *"De leden van de Commissie hebben in dit geval de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings. Ze kunnen onder meer mededeling eisen van elk document dat hen bij hun onderzoek van nut kan zijn. Ze hebben*

tevens toegang tot alle plaatsen waarvan ze redelijkerwijze kunnen vermoeden dat er werkzaamheden worden verricht die in verband staan met de toepassing van deze wet". De Commissie benadrukt eveneens dat de arbeidsauditeurs bij de Arbeidshoven en -rechtbanken en de auditeurs bij de Raad van State beschikken over hun eigen onderzoeksmiddelen. Tot slot stelt de Commissie zich vragen over de rol die met dit artikel aan de griffiers werd toegekend.

45. Artikel 7 van het voorontwerp van wet voorziet in een kennisgevingsplicht die als volgt wordt omschreven: *"De dienstenintegratoren zijn verplicht elektronisch volgende gegevens openbaar ter beschikking te stellen: 1° de lijst van de beschikbare gegevensstromen met een omschrijving van de gegevens die deze omvatten; 2° de machtigingen met betrekking tot de onder 1° vermelde gegevensstromer"*.
46. De Commissie onthoudt het feit dat speciaal in deze rechten wordt voorzien maar licht toe dat die rechten onverminderd worden uitgeoefend krachtens de artikelen 9, 10 van de WVP. Daarom kan de betrokken persoon verzoeken om dit soort informatie te ontvangen op papier en niet alleen elektronisch.

E. Informatiebeveiliging

47. Het beveiligingsbeginsel van persoonsgegevensverwerkingen, als bedoeld in artikel 16 van de WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking om de gepaste technische en organisatorische maatregelen te nemen om de persoonsgegevens die hij verwerkt te beschermen en om zich te beschermen tegen misbruik van doeleinden. Het passend karakter van de beveiligingsmaatregelen is enerzijds afhankelijk van de stand van de techniek en de ontstane kosten en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.
48. De Commissie stelt vast dat het voorontwerp van wet daar nergens gewag van maakt. De Commissie maakt van de gelegenheid gebruik om het belang te onderstrepen van een geschikt informatiebeveiligingsbeleid voor iedere authentieke bron. Zij verwijst hiervoor naar haar *"Referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens"*¹⁹. Zij vestigt vervolgens de aandacht op haar aanbeveling nr. 01/2008 van 24 september 2008 met betrekking tot het toegangs- en gebruikersbeheer in de overheidssector en over het principe van de "cirkels van vertrouwen" uiteengezet onder de

¹⁹ Toegankelijk op dit adres:

http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens.pdf

punten 13-15 van haar aanbeveling nr. 03/2009 van 1 juli 2009 met betrekking tot het toegangs- en gebruikersbeheer in de overheidssector. En tot slot vestigt de Commissie ook nog de aandacht op haar aanbeveling uit eigen beweging nr. 01/2013 van 21 januari 2013 betreffende de na te leven veiligheidsmaatregelen ter voorkoming van gegevenslekken²⁰.

49. Op dit punt herinnert de Commissie eraan dat het noodzakelijk is dat er wordt voorzien in de traceerbaarheid van de toegangen zodat kan worden tegemoet gekomen aan het aansprakelijkheidsprincipe bij de toegang tot de persoonsgegevens.
50. Hierover zegt het commentaar bij artikel 6 dat aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de magistraten en de griffiers, toegang wordt verleend op eenvoudig verzoek voor de vervullen van het wettelijke opdrachten *“tot de loggings en registraties van de in toepassing van de bepalingen inzake de unieke gegevensinzameling uitgewisselde elektronische berichten. Ze krijgen hiervan alle afschriften of uittreksels die ze nodig achten. Dit moet toelaten enerzijds eventuele inbreuken op de privacy doelmatig en efficiënt op te sporen en anderzijds bij betwistingen inzake het al dan niet elektronisch meedelen van gegevens de daaromtrent beschikbare data op te vragen zonder dat hiervoor een dagvaarding of andere procedure noodzakelijk is. De wijze waarop de elektronische berichten worden geregistreerd en gelogd, wordt vastgesteld in toepassing van de regelgeving van toepassing op de authentieke bronnen en de dienstenintegratoren. In dit verband kan o.a. verwezen worden naar de regels vastgesteld in uitvoering van artikel 14 van de wet van 15 augustus 2012 houdende organisatie en oprichting van een federale dienstenintegrator of van het door artikel 13 van deze wet ingevoerde nieuwe artikel 3bis van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid”.*

OM DIE REDENEN

Brengt de Commissie een gunstig advies uit over het voorontwerp van wet, gelet op de punten 15 tot 17, 22 tot 24, 29 tot 42, 46 en 48 tot 49.

De Commissie blijft ter beschikking voor eventueel later overleg en/of herziening van de bepalingen van het voorontwerp van wet dat voor advies werd voorgelegd.

²⁰ Te vinden op dit adres:

http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013.pdf

De Commissie behoudt zich het recht om - mocht zij dat nodig achten - dit dossier op een later tijdstip te evalueren. Zij wenst dat iedere latere wijziging, evaluatie of nationale uitvoeringsbepaling voor advies wordt voorgelegd.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere